

A Fővárosi Ítéltábla a dr. Czudar Balázs ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek a Kozma és Fáy Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Kozma Péter ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen sajtó-helyreigazítás iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2018. október 11. napján kelt 33.P.23.163/2018/7. számú ítélete ellen az alperes részéről 8. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a felperes keresetét elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 30.000 (Harmincezer) forint + áfa perköltséget, továbbá a Magyar Államnak külön felhívásra 84.000 (Nyolcvannégyezer) forint együttes kereseti és fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletében kötelezte az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedésétől számított 5 napon belül a ... online portálon a sérelmezett cikkhez hasonló módon és terjedelemben tegye közzé az alábbi helyreigazító közleményt: „Valótlanul híreszteltük ...-én a „...” címmel megjelent cikkben, hogy felperes neve, az ... olyan levelet küldött az ... tagjainak, amelyben vidéki ...irodák, illetve a ... eladását javasolta. A valóság ezzel szemben az, hogy felperes neve ... ilyen tartalmú levelet nem küldött, az hamisítvány.”

Kötelezte a ...-t, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 127.000 forint perköltséget és a Nemzeti Adó- és Vámhivatal külön felhívásra a Magyar Állam javára 36.000 forint eljárási illetéket.

Az alperes által szerkesztett weboldalon ... napján megjelent helyreigazítani kért cikk az alábbiakat tartalmazta: „Csődközelbe került az ..., a ... úgy tudja, hogy ingatlanokat is eladnák. A portál egy birtokukba került belső levelezésre hivatkozva azt írja, hogy a ... az irodáikat értékesítenék azokon a településeken, ahol a ... helyi taglétszáma nem éri el a harmincat. A körlevelet felperes neve ... szignózta, ebben az áll, hogy a fővárosi ... is értékesítenék, az árából pedig egy új ...központot hoznának létre. Az elnök a levélben elismeri, hogy az ... anyagi lehetőségei beszűkültek, az áprilisi választások kampányára felvett hiteleket sem tudták visszafizetni.”

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában hivatkozott Magyarország Alaptörvénye IX. cikk (1),

(2) és (3) bekezdéseire, a sajtószabadságról és a médiatartalmak alapvető szabályairól szóló 2010. évi CIV. törvény (a továbbiakban: Smtv.) 4. § (1)-(3), 10. § és 12. § (1) és (2) bekezdésére, a PK 12., 13., 14. és 15. számú állásfoglalásaira, utalt továbbá a 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 495. § (1) bekezdésre és a Pp. 496. § (1) bekezdésében foglaltakra, valamint az Alkotmánybíróság 30/1992. (V. 26.) AB számú és a 36/1994. (VI. 24.) AB számú határozataira. Kifejtette, hogy a cikk egészét tekintve az abban nevesített és a közléssel egészében érintett felperes igényérvényesítési jogosultsága fennáll, miután a cikk arról szól, hogy a felperes körlevélben tájékoztatta az ... tagjait, hogy bizonyos ingatlanok eladása szükséges, így a cikkben híresztelt tényállítások nem vonatkoztathatóak el a felperestől. A médiatartalom egésze pedig tényállítás, amelynek valóságtartalmát az alperes nem bizonyította. A sajtószerv nem ajánlott fel bizonyítást, hanem arra hivatkozott, hogy a cikk csak magáról a körlevél létezéséről szól, és arról ami abban van.

A pernyertes felperes perköltségének megfizetésre az elsőfokú bíróság a Pp. 499. § (1) bekezdése alapján a ...-t kötelezte a Pp. 81. § (1) és (2) bekezdése, a Pp. 82. § (1) és (2) bekezdése, valamint a Pp. 83. § (1) és (2) bekezdés második monda alapján. A perköltség összege a felperesi jogi képviselő 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet alapján megállapított ügyvédi munkadíjából állt azzal, hogy az elsőfokú bíróság eltúlzottnak találta a felperesi jogi képviselő perköltségigényét az elsőfokú eljárásban kifejtett tevékenységei alapján. Az elsőfokú bíróság az Itv. 39. § (3) bekezdés b) pontja és a 42. § (1) bekezdés a) pontja alapján meghatározott mértékű eljárási illeték viseléséről a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet alapján határozott.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását, a felperes keresetének elutasítását és perköltségeiben való marasztalást kérte. Másodlagosan, az ítélet helybenhagyása esetén, a helyreigazítási közlemény módosítását, a valóságnak megfelelő tartalom részből a „hamisítvány” kitétel mellőzését kérte.

Indokolásában korábbi jogi és ténybeli érveinek fenntartása mellett elsődlegesen arra hivatkozott, hogy a személyében, és nem a ... minőségében eljáró felperesnek hiányzott a perben a keresetösségi joga. Másodlagosan arra hivatkozott, hogy az írás egy körlevél - akár hamis, akár eredeti - létezését állította, és ennek bizonyításra csatolta a felperes által szignózott levelet. Így - érvelése szerint - a közlése valós, az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján helyreigazításnak nincs helye. A körlevélben a felperes szignója található, az a ... központ értékesítésével kapcsolatos közlést is szintén tartalmazza. A levél „hamisítvány” volta semmiképp nem állapítható meg, és az a helyreigazításban sem közölhető, mint a valóság. Mindemelllett a valóság közlése a helyreigazítás tartalmának szükségtelen megismétlése. Az elsőfokú bíróság felülbírálati jogkörét a Pp. 369. § (3) bekezdés c) pontjára alapította.

A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helyes indokainál fogva történő helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségeiben történő marasztalását kérte. Előadta, hogy nemcsak a körlevél léte, hanem annak tartalma is sérelmes volt a számára, és az abban foglalt valótlan tények helyreigazítását kérte. Hivatkozott arra, hogy az alperes sem a körlevél létezését, sem az abban foglalt tartalom valóságát nem bizonyította.

Az alperes fellebbezése alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és a levont jogi következtetéseivel - a felperes perbeli anyagi jogi legitimációjára vonatkozó indokolásán kívül - a másodfokú bíróság nem értett egyet, ezért az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 383. § (2) bekezdése alapján egészben megváltoztatta.

A Fővárosi Ítéltáblának elsődlegesen a felperes perbeli legitimációját kellett vizsgálni az erre irányuló fellebbezés folytán, ugyanis ennek hiánya önmagában a kereset érdemi elutasításához vezet. A perben a felek és az elsőfokú bíróság által is „kereshetőségi jogként” hivatkozott fogalom a fél és a per tárgya közötti anyagi jogi kapcsolatra vonatkozik: azt jelenti, hogy a felperest megilleti-e a keresettel érvényesített jog az alperessel szemben. Ugyanakkor a perbeli esetben az anyagi jogi legitimációt eljárásjogi szempontból is vizsgálni kellett, ugyanis a sajtószerv előtti kötelező előzetes eljárást a Pp. 495. § (1) bekezdése szerint csak a sérelmezett közleménnyel „érintett személy” indíthatja meg.

Sajtó-helyreigazítást az kérhet, akinek a személyére a sajtóközlemény - nevének megjelölésével vagy egyéb módon - utal, vagy akinek a személye a sajtóközlemény tartalmából felismerhető (PK 13. I. pont). Erre tekintettel a közleményben nevesített felperes perbeli legitimációját anyagi és eljárásjogi szempontból is helyesen bírálta el az elsőfokú bíróság figyelemmel az Smtv. 12. § (1) bekezdésére is.

A Fővárosi Ítéltábla ezt követően a kereset érdemét vizsgálta. A sajtó-helyreigazítás iránti igény elbírálásánál a sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni; a kifogásolt közléseket, kifejezéseket nem formális megjelenésük, hanem valóságos tartalmuk szerint kell figyelembe venni és a sajtóközlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni (PK 12. számú állásfoglalás II. pont). Az Smtv. 12. § (1) bekezdése alapján pedig csak olyan helyreigazító közlemény közzétételét követelheti a jogosult, amelyből kitűnik, hogy a közlés mely tényállítása valótlan, illetve megalapozatlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben és ehhez képest melyek a való tények.

A perbeli írás tartalmának és a felperes helyreigazítási kérelmének egybevetése alapján az volt megállapítható, hogy olyan tények helyreigazítását kérte a felperes, amelyeket cikkében az alperes nem közölt. A felperes keresetében az alábbi helyreigazítás közzétételére kérte kötelezni az alperest: „Valótlanul híreszteltük ...-én a „...” címmel megjelent cikkben, hogy felperes neve, az ... olyan levelet küldött az ... tagjainak, amelyben vidéki ...irodák, illetve a ... eladását javasolta. A valóság ezzel szemben az, hogy I.rendű felperes neve ... ilyen tartalmú levelet nem küldött, az hamisítvány.” Azonban ilyen tartalmú állítást az alperes a sérelmezett médiatartalomban azonban nem tett: sem az ... tagjainak történő, sem a kifejezett levélküldés tényállítása a cikkben nem történt meg.

A helyreigazítani kért cikkben az alperes továbbmenően azt állította, hogy „a körlevelet felperes neve szignózta”. Azonban a felperes keresetében tényként azt állította, és helyreigazítási közleményében valóságként azt kérte közölni, hogy „a ... ilyen tartalmú levelet nem küldött, az hamisítvány”. Az alperesi közlemény „szignózás” kifejezése és a felperes által helyreigazítani kért „levél elküldése” ténye egészen más tevékenységre, más tartamú cselekvésre utal. Ezen kifejezések nem szinonímák, nem fokozatbeli különbségei ugyanazon magatartásnak, hanem más, objektív módon eltérő tartalmú tevékenységekről szóló tényállítások, amelyek a közfelfogás szerint is érdemben eltérők. A valóságként közölni kért azon állítás, mely szerint „... .. ilyen tartalmú levelet nem küldött, az hamisítvány”, a perben nem nyert igazolást.

Mindezekből következően az alperes a kért helyreigazítás közzétételére nem volt köteles, ugyanis a közleménye a helyreigazításban megjelölt tényállítást nem tartalmazta. Ennek alapján pedig az ítéleti marasztalás, a bíróság által a felperes keresetében igényelt szószerinti helyreigazítási közlemény átvétele sem volt alapos. Ugyanis nem kötelezhető a sajtó olyan nyilatkozat közlésére, amely a jogosult által érvényesített igény körében a helyreigazításhoz szükséges mértéket akár

tartalmában, akár terjedelmében túllépi (PK 15. szám I. pont).

Bár a bíróság a felperes által kért közlemény tartalmához nem volt kötve [Pp. 499. § (1) bekezdés], azonban a helyreigazító közlés szövegét a bíróság csak a kérelem határain belül állapíthatja meg belátása szerint (PK 15. számú vélemény I. pontja), így a kérelemhez kötöttség a sajtó-helyreigazítás perekben is érvényesül. A PK 15. számú állásfoglalás csupán arra ad lehetőséget, hogy a kérelem és az ellenkérelem korlátai között, az érvényesített jog tartalmi körén belül állapítsa meg a helyreigazítás szövegét bíróság. A helyreigazító közleményből ugyanis ki kell tűnnie, hogy a sérelmes közleménynek mely tényállítása valótlan, mely tényeket tüntet fel hamis színben, illetve melyek a való tények.

Mivel a keresetet megalapozó tényekhez és a felperes kérelméhez a bíróság kötve volt, ezért a helyreigazítási közlemény érdemben és lényegileg a kérelemtől eltérő tartalommal nem volt átszövegezhető. A sajtóközleményben nem használt kifejezések és fogalmak helyreigazítása iránti kérelem nem vezethetett eredményre. A perbeli tényállás mellett az elsőfokú bíróság döntésének rendelkező része nem volt összeegyeztethető a Kúria helyreigazító közlemény tartalmának megállapításáról szóló 15. számú állásfoglalás elvi követelményeivel.

Mindezekre tekintettel a Fővárosi ítéltábla a Pp. 383. § (2) bekezdés második fordulata alapján az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

A másodfokú döntés eredményeképpen az alperes pernyertes lett, erre tekintettel a felperes köteles részére a Pp. 82. § (1) bekezdése alapján a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint felszámított elsőfokú perköltség megfizetésére. Az alperes részére csak a 31/2017. (XII. 27.) IM rendelet 1. §-a szerint, az erre rendszeresített nyomtatványon 2018. október 3. napján felszámított elsőfokú eljárásban felmerült ügyvédi munkadíja volt megállapítható 30.000 forint + áfa összegben. Ezt meghaladó költséget szabályszerűen utóbb nem számított fel az alperes. Az alperes perköltsége jogi képviselője munkadíjából áll, melyet a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (1), (2) és (5) bekezdései alapján állapította meg.

Pervesztessége folytán a felperes köteles viselni a személyek polgári jogi védelmével kapcsolatos perekben érvényesülő tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 39. § (3) bekezdés b) és c) pontjai, továbbá 42. § (1) bekezdés a) pontja és 46. § (1) bekezdése alapján számított 36.000 forint kereseti és 48.000 forint fellebbezési eljárási illetéket is a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésének megfelelően.

Budapest, 2019. február 5.

Dr. Hercsik Zita s.k.
a tanács elnöke

Dr. Virág Csaba s.k.
előadó bíró

Dr. Fintha-Nagy Péter László s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő